

Miasto i Gmina Orneta Oficjalny portal informacyjny

Adres artykułu: <https://orneta.pl/artykul/galeria-dziedzictwa-ornety>

Galeria Dziedzictwa Ornety

Galeria Dziedzictwa Ornety ma siedzibę w jednym z najciekawszych zabytków architektonicznych i historycznych Warmii. Mieści się w Ratuszu na starym rynku w Ornece. Budynek został wybudowany po 1351 roku i od tego czasu pełnił funkcję administracyjną, sądowniczą i handlową miasta.

Galeria powstała w 2013 roku i od tego czasu gromadzi oraz eksponuje pamiątki związane z historią miasta oraz regionu Warmii. Dzięki ofiarności lokalnego społeczeństwa, organizacji i instytucji pozyskano cenne eksponaty. Ukazują one czas świetności miasta i barwną historię Warmii. Od małych guziczków, dokumentów do dużych makiet zapomnianych budowli.

Do grona partnerów Galerii należą m.in. Muzeum Narodowe w Szczecinie, Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni, Inter Marine w Gdyni, Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy, Stacja Muzeum w Warszawie, Muzeum Warmii i Mazur oraz Archiwum Państwowe w Olsztynie.

Srebrne anioły orneckiego nieba

W 1953 roku na orneckim lotnisku pojawiły się samoloty odrzutowe 29 Pułku Lotnictwa Myśliwskiego. Była to jednostka lotnicza jedna z lepszych w kraju, która przez 16 lat nierozdzielnie związała się z miastem. Po tamtych czasach zostały pamiątki przekazane przez pilotów oraz żołnierzy, które wyeksponowane są w zabytkowych podziemiach Ratusza. Jednymi z ciekawszych eksponatów jest wyposażenie samolotu LIM: tablice przyrządów, fotel katapultowy oraz zbiorniki paliwa. Galeria może się poszczycić wspaniałą kolekcją lotniczego umundurowania i odznaczeń jak również unikalnymi zdjęciami.

Orneta na morzach świata

Orneta była tym szczęśliwym miastem, które mogło się poszczycić statkiem drobnicowcem o nazwie MS „Orneta”. Statek ten był jednym z 5 lewantów typu B-59,

których nazwy wywodziły się od nazw miast rozpoczynających się od litery „O”. Należały do nich: MS Oliwa, MS Ojców, MS Orłowo, MS Olkusz i MS Ornetka. Swój pierwszy rejs statek odbył 1962 r. Natomiast w 1984 r. statek zakończył służbę morską pod banderą PLO. W stałej ekspozycji znajdują się pamiątki przekazane przez członków byłej załogi MS Ornetka oraz instytucje morskie. Uwagę zwracają dzienniki pokładowe i wyposażenie nawigacyjne.

Kolej na Warmii

Od 1884 roku w Ornece było słycać gwizd lokomotyw i turkot kół wagonów. Wtedy też powstał budynek stacyjny, który można zobaczyć na makiecie. Od tego czasu Ornetka nierozdzielnie związana jest z koleją. Pomimo skromnej wystawy można zobaczyć unikalny plan stacji z 1925 roku, jak również makietę nieistniejącego budynku stacyjnego wraz z całą infrastrukturą. Ciekawymi eksponatami są mundury kolejarzy i stare lampy. Ornetka była ważnym węzłem kolejowym w pięciu kierunkach. Ciekawostką jest linia kolejowa, która łączyła Królewiec – stolicę Prus Wschodnich z Warszawą. Linia ta przebiegała właśnie przez Ornetkę. Dzięki ofiarności pasjonatów zwiedzający mogą zobaczyć stare rozkłady jazdy oraz plany niemieckich kolei. Po czasach świetności orneckich kolei zostały ogromne wiadukty, nad urokliwą rzeką Pasłęką.

Siedziba biskupów warmińskich

W XIV wieku przez 10 lat Ornetka była siedzibą biskupów warmińskich. Stąd kierowano osadnictwem Warmii. Był to ważny ośrodek administracyjny. Zamek biskupów stanął na miejscu dawnego warownego grodu pruskiego. Niektórzy badacze uważają, że tu znajdowała się stolica pruskich plemion.

Na ekspozycji można zobaczyć makietę tego zamku, jedyną taką na Warmii. Do dziś zachowały się skąpe informacje o zamkach na Warmii i dzięki nim udało się stworzyć tę makietę. Świetnym uzupełnieniem są mapy i szkice Ornetki. Najciekawszym dokumentem kartograficznym pozyskanym z Muzeum w Sztokholmie jest plan miasta z 1627 roku. Również można podziwiać szaty liturgiczne i dokumenty piśmienne związane z Kościołem katolickim, który odgrywał dominującą rolę podczas rozwoju miasta.

Okres wojennej zawieruchy

Miasto w okresie ostatniej wojny zostało w 30 % zniszczone. Był to ważny rejon obronny w Prusach Wschodnich. To właśnie stąd startowały samoloty Luftwaffe

podczas operacji „Barbarossa”, a potem całej kampanii niemiecko - radzieckiej. W rejonie Ornety przebiega linia umocnień zwana „Trójkątem Lidzbarskim”. W styczniu 1945 roku kilkaset tysięcy niemieckich żołnierzy 4 Armii z rejonu Orneta - Młynary próbowały przerwać okrążenia.

O tamtych dramatycznych czasach świadczy ekspozycja militarna. Kolekcja łusek, oporządzenia żołnierzy, czy też odznaczeń i medali będzie uzupełnieniem wiedzy o mieście. Na szczególną uwagę zasługuje kolekcja rzadkich odznaczeń pilotów Luftwaffe.

Ornecki Skarb

We wrześniu 2001 r. podczas prac remontowych iglicy wieży orneckiego ratusza odnaleziono 5 dokumentów. Dwa dokumenty papierowe oraz trzy pergaminowe to rękopisy wytworzone od XVI do XIX wieku. Zawierają informacje z tego okresu, które niewątpliwie poszerzają wiedzę historyczną o naszym mieście i regionie. W iglicy wieży ratuszowej zostały umieszczone w 1832 roku. Obecnie światłokopie wraz z tłumaczeniem tychże dokumentów można podziwiać w Ratuszu Miejskim w Orniecie.

Galeria Dziedzictwa Ornety im. Eugeniusza Buchholza

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

Metryczka

Opublikował w BIP:	Małgorzata Kiroł
Data opublikowania:	03.09.2025 13:50
Ostatnio zaktualizował:	Małgorzata Kiroł
Data ostatniej aktualizacji:	03.09.2025 13:55
Liczba wyświetleń:	28